

# Erkek kadının kazancına ortak mıdır?

**Berk rumuzlu okuyucumuz: “Evin hanımı esnaf, beyi maaşlı bir işte çalışıyor. Adam gelip hanımının dükkânından her ihtiyacı için rast gele para alıyormuş. Kendi maaşını da nerede harcadığı belli değilmiş. Kadının buna rızası yokmuş ama ses çıkarmıyormuş. Kadın bu işin hukukunu soruyor. Koca böyle yapabilir mi? Hesapsız biçimde karısının kasasından para alabilir mi?”**

## KADININ KAZANCI MÜSTAKİLDİR

Kadın ile erkek her ne kadar bir nikâh akti ile evlilik birliğini kurmuşlarsa da, kazançları müstakildir, müşterek değildir. Mahşerde her biri nerede kazandığından, nereye harcadığından, helal kazanmak için gösterdiği çabadan, kendi eliyle verdiği sadakadan, zekâtan ve ibadetlerinden sorumludurlar.

İslam dini kadının geçim yükünü hukuken eğer evli ise kendisine değil, erkeğe yüklemiştir. Erkek ise hem kendisinin, hem karısının, hem de çoluk çocuğunun rızkını temin etmekle mükelleftir. Erkek, karısının parasından kadının rızası yoksa tasarruf edemez. Bu ister kocasından aldığı mehir olsun, ister babasından düşen miras olsun, ister kendi çalışıp kazandığı bir kazanç olsun fark etmez. Kendi rızasıyla ve hür iradesiyle malının tasarruf yetkisini kocasına verirse o başka meseledir. Fakat bunun için kadın zorlanamaz.

Kadının kazancının müstakil olduğunu, erkeğin karısının malından, karısının iradesi dışında harcama yapamayacağını şu ayet hükme bağlamıştır: “Kadınlara mehirlerini gönül hoşluğuyla verin. Eğer kendi istekleriyle o mehrin bir kısmını size bağışlarsa, onu da afiyetle yiyin.”<sup>1</sup>

Bu ayetin mefhum-u muhalifi şöyledir: Kadın mehrinden veya malından kocasına bir

şey bağışlamazsa, malının tamamını veya bir kısmını kullanma yetkisini kocasına vermezse, kocasının zorla karısından bir şey koparmaya çalışması helal olmaz.

## **HAYATI PAYLAŞMAK GÜZELDİR**

Esasen kadın çalışmakla da yükümlü değildir. Çalışmakla yükümlü olan erkektir. Kadının ve evinin ihtiyaçlarını karşılamakla yükümlü olan da erkektir. Fakat kadın iffetine uygun bir işte çalışmak istiyorsa, erkeğin de buna rızası varsa, çalışabilir. Çalıştığı zaman kendi kazancından dilerse evine harcar. Bu ahlaken iyidir ve fazilettir. Ama hukuken kadın buna zorlanamaz.

İslam hukuku iktisat açısından kadın ile erkeği müşterek değil, müstakil değerlendirmiştir. Erkek evine ve karısına bakmakla yükümlüdür. Çünkü erkek kadını Allah'ın emaneti olarak almıştır. Onu alırken onun geçimini ömür boyu sağlamakla ve ihtiyaçlarını ömür boyu karşılamakla kendini yükümlendirmiştir. Dolayısıyla erkek kadının malına kadının rızası dışında dokunursa bunun hukuki sonuçları olacaktır.

Bununla beraber, hayat müşterektir. İhtiyaçlar müşterektir. Hayatı paylaşmak güzeldir, fazilettir, sevaptır. Bir evde kadın da, erkek de çalışıyorsa ve her ikisi de evin ihtiyaçları için maaşlarını ve kazançlarını seferber etmişlerse, bu şüphesiz güzeldir. Aile birliğinin devamı için İslamiyet bunu teşvik eder. Böyle aile yükünün müşterek kaldırılması kadın için fazilet, erkek için ise hem fazilet, hem yükümlülüğün ifasıdır.

## **GÜCEN DUYGUSUNU ZAYIFLATMAMALI**

Eşinin para desteğine ihtiyacı olan erkek, bunu açık yüreklilikle eşiyile paylaşırsa, eşi de muhtemel ki elinde olan imkânları kocasından esirgemeyecektir. Böyle paylaşımlar iyi iletişim için de önemlidir. İyi iletişim çiftler arasında sevgi ve saygıyı güçlendirir güven duygusunu takviye eder, hürmeti ve merhameti ikame eder, aile yuvasına huzur ve saadet katar.

Aksi olursa, yani erkek karısının izni olmaksızın karısının kazancından harcama yaparsa, bu durum kendisi için helal olmadığı gibi, çiftler arasındaki güven duygusunu zedeler, hürmet ve merhamet duygusuna zarar verir, saygıyı ve sevgiyi zayıflatır, huzur ve saadeti bozar. Helal olmadığı için mahşere dönük kul hakkı da söz konusu olur.

Bu demek değildir ki, kadının kendi kazancını har vurup harman savurması helaldir. Hayır; söylemek istediğimiz, kadın kendi parasından ve kendi malından sadece

kendisi tasarruf etme hakkına sahiptir.

**Dipnotlar:**

1 Nisa Suresi: 4